

Grigore BUȘOI

Este incontestabil faptul, că un adevărat medic de valoare, indispensabil societății, va fi întodeauna și un om de cultură, preocupat de literatură prin cunoaștere, dar adesea și prin creație. Cu alte cuvinte, între medicină și literatură, va exista o simbioză umanitară, care va contribui benefic la umanizarea actului medical. De aceea cred că medicilor scriitori, le revine sarcina nobilă de a include în opera lor, dragostea față de om, pe care Hippocrat o caracterizează și ca dragoste de artă. Ba mai mult, Paracelsus afirmă că „Medicina este nu numai o știință, ci este de asemenea o artă (...). Pentru a fi desăvârșite, arta și meșteșugul medicinei trebuie să izvorască din dragoste”.

„În nici o profesie nu contează atât de mult cultura ca în medicină și nimeni nu are nevoie mai mult de aceasta decât practicianul de medicină generală”, după cum afirmă doctorul englez Osler William (1849 - 1919). Sau cum decreta medicul de pe cinci continente, Norman Bethune (1888 - 1939): „Noi medici trebuie să ieșim din cercul îngust al preocupărilor științifice abstracte și al intereselor strict personale”.

În acest spațiu existențial al medicului scriitor, filosof, cugetător, eseist și editor, se încadrează și domnul Grigore Bușoi, căruia am încercat în repetate rânduri, a-i creiona parcursul vieții sale, de la „înscrierea în câmpul muncii”, după propia-i expresie, până în ziua de azi. Mărturisesc însă, cu mâna pe inimă, că mi-a fost extraordinar de greu. Menționez că am primit chiar o prezentare manuscris a distinsului doctor-scriitor, destul de greu descifrabil, confirmând de altfel impresia înrădăcinată de majoritatea, mai ales a pacienților; a, e scrisul unui doctor...!

După foarte multe căutări prin scrierile sale (articole, interviuri, creații literare și filosofico - istorice), am reușit a „încropi”, cele ce le veți putea urmări în continuare.

S-a născut la 26 aprilie 1938, în comuna Vierșani, situată în județul Gorj, unde urmează cele patru clase primare și ciclul doi elementar. Vine apoi în București unde termină cursurile preuniversitare la Liceul Mihai Eminescu, cu rezultate foarte bune și mărturisește că a avut șansa, de a se bucura de competența și îndrumările, profesorilor, care i-au pregătit drumul spre Facultatea de Medicină Generală, pe care o absolvă cu succes în anul 1961.

După trecerea anilor, în exercitarea profesiei de medic, dl. Grigore Bușoi mărturisea: „În timpul facultății, un factor însemnat în plan formativ a fost susținerea examenelor de externat și internat. După terminarea externatului și efectuarea primelor două stagii de internat, boli interne și ortopedie, am cerut să fiu repartizat ca medic de medicină generală pentru a-mi satisface stagiul în mediu rural. Aici am fost promovat medic inspector la Raionul

Costești, Regiunea Argeș, pentru ca apoi să conduc raionul. Fiind medic inspector, am învățat organizare sanitară, dar am văzut și fețele puterii”.

M-am înscris la doctorat, specializarea în cardiologie, la acad. dr. Aurel Moga și mi-am susținut examenele aferente. Din păcate eu regret, prima mea încercare de a obține doctoratul, căci a intervenit decesul conducătorului.

După mai mulți ani, dr. Grigore Bușoi, a reluat doctoratul sub conducerea prof. dr. Victor Săhleanu și îndrumătorul final dr. Cristina Glavce, directorul Centrului de Antropologie al Academiei Române, finalizând o temă deosebit de importantă cu titlul „Aspecte ale sănătății și patologiei familiei din perspectiva antropologică”. Prin elaborarea acestei teze de doctorat, unică în felul ei, l-au determinat pe dr. Bușoi să mărturisească, că această întâmplare l-a condus „la familiarizarea mea, cu problemele antropologiei culturale și filosofice”.

În decursul activității sale de bază, medicina, pe care nu a abandonat-o niciodată, timp de peste 50 de ani, dar a rămas în același timp, un organizator neîntrecut, un publicist neobosit, activist cultural, scriitor, filosof, istoric, folclorist, editor etc.

Cărți publicate

- *Aspecte ale sănătății și patologiei familiei din perspectivă antropologică*. Este prima teză de doctorat realizată în România de către un medic de familie, publicată de către Centrul de Cercetări Antropologice „Francisc I. Rainer”, în cadrul Academiei Române;
- *Din adânc spre cele înalte - Eseurile unui ostenitor într-ale medicinei*, Editura Amaltea, 2007, 364 pag;
- *Guardul sănătății*, Editura Amaltea, 2021, 600 pag.

Extrase din cronici

Coautor la o serie de cărți, printre care: Bazele teoretice și practice ale medicinei generale; Elemente de psihosomatică generală și aplicată; Dimensiunea psihosocială; etc.

Multitudinea eseurilor sale este impresionantă, prim care abordează probleme de cultură generală, spiritualitate, lingvistică, istorie, folclor, aforisme etc.

Pentru activitatea sa neobosită pe linie medicală, dar și publicistică impresionantă, a textelor literare, eseurilor de istorie și folclor românesc, a fost primit în Societatea Medicilor Scriitori și Publiciști din România.

Să rezumăm o serie de aprecieri și caracterizări despre opera sa medicală dar și cea de publicist - scriitor.

Revista Medicală Română (Ediție de arte), pe care a creat-o și a condus-o decenii, în calitate de redactor șef, cărțile scrise, invitațiile primite și onorate de coautor; patriotismul curat; Dragostea nemăsurată pentru operele culturale autohtone (Eminescu, Brâncuși, N.Iorga, G.Enescu, C.Rădulescu-Motru, L.Bлага, M.Eliade s.a.) Adorația fierbinte pentru Istoria Patriei, pentru frumusețile ei naturale, inegalabilul nostru folclor s.a., sunt subiecte care l-au preocupat fără rezerve.

Mihail MIHAILIDE, medic, scriitor, jurnalist

Doctorul Grigore Bușoi ni se descoperă în principal ca profesionist, ca slujitor al cuvântului și ca filozof pornit să-și ordoneze gândirea și să se pună în acord cu realitățile, dintr-un punct de vedere strict personal (...). Ca om de condei, Gr. Bușoi folosește întreaga gamă de scheme, arpegii lexicale, citate, jocuri de cuvinte, versuri, metafore, relatări, orații,

preziceri și multe altele și ne oferă o paletă de haiku sau poeme într-un singur vers (...). Din care rezultă nevoia sa interioară de a îmbunătăți, de a perfectă sau schimba mersul tuturor văzutele sau nevăzutele, tocmai pentru a ne face viața mai bună, mai ușoară și neapărat, mai frumoasă.

Virgil RĂZEȘU, medic, scriitor

În vasta activitate intelectual-publicistică a medicului primar Grigore Bușoi, cu o încărcătură substanțială cultural-filozofică, cu un puternic filon patriotic, atrag atenția și merită prețuirea studiilor variate centrate pe ideea valorificării perenelor valori naționale.

prof. **Pătru PÂNZARU**

(...) a fost urzit cu o calitate rară, aceea de a ști să îmbrace conceptele într-o formă tradițională.

AI. TRIFAN

Domnul doctor Grigore Bușoi este unul dintre cei mai bine cunoscuți medici români. Un excelent practician, dublat de un om de știință riguros, dar mai ales -foarte rar azi- de un enciclopedist om de cultură (...). Ceea ce impresionează este prospețimea spre aforism, dar și spre calambur. Autorul jonglează cu noțiunile, evocă fapte și trăiri, dezvăluie evenimente și detalii cunoscute de dumnealui sau de foarte puțini.

Prof. dr. **Dan L. DUMITRAȘCU**

Distins intelectual, a fost un ostenitor în practica medicală, bătut de căutări și preocupări complexe, de neodihnă în ale căutărilor spirituale. (...) suntem la rândul nostru inspirați și mobilizați de ideile incommensurabile și îndemnul întru recunoașterea și asumarea tradițiilor noastre medicale, istorice, teologice, culturale, politice și patriotice pentru un țel de unitate națională.

Claudia VOICULESCU

Ultima sa carte „Guardul sănătății”, (...) este un întregitor portret realizat din fărâme de lumină ce reconstituie o viață de om. Om care probează astfel că venirea sa pe lume va fi adus acesteia un adevărat adaos, înscriindu-se între cei care au lăsat (sunt) în lumea medicală românească „urme vibrante” cu înobilări de știință, artă și cultură. (...) nimic din ce este cultural nu-i rămâne străin medicului Grigore Bușoi, creator și consumator de cultură și artă.

Paula ROMANESCU

Purtător al unei excelente culturi, dotat cu o energie debordantă, doctorul Grigore Bușoi se constituie într-o personalitate de referință care depune, prin scrierile sale, mărturie asupra gândirii românești desfășurată de-a lungul ultimului veac (și mai bine!) prin țara noastră.

Pasionat de rostirile novatoare, surprinzătoare pe alocuri, uneori aparent paradoxale, domnia sa lansează voluminoasă colecție de „însemnări” (...) Guardul sănătății (...) sugestiv ilustrată, cu imagini de arhivă, găzduiesc esențe lingvistice, abordări științific-medicale, precum și considerații de istoria medicinei și de spiritualitate românească.

Dr. **Mihai Cezar POPESCU**

Extrase din lucrări

Știința îți dă cunoștințe, filosofia îți aduce înțelegeri, viața îți procură trăiri, iar ființa în acțiune înseamnă corelarea în 5C: Conștiință, Credință, Caracter, Creație, Comunicare.

Omul este o ființă în timp în schimbare, dar, atenție! existăm și ca spirit, iar componenta spirituală este esențială.

Fiind un iubitor al spiritualității germane, ca *Der Bauer*, pion al specialității de Medicină generală, care ființează sub pentada: bunăstare, unitate, sănătate, obârșie, integrare, și un cunoscător al formulei de viață *Sturm und Drang*, aș dori să pot fi încadrat ca IUNCHER (Iubitor, Umanist, Narator, Cercetaș, Hotarnic, Elevant, Robotitor) al mării armate a halatelor albe și al familiei moșierilor, medicinei românești.

Inima o văd ca *fort* și *far*, dar și ca *adăpost* și *călăuză* în existența omului. În accepțiunea mea, inima înseamnă ROMÂNIA (geografie, istorie, cultură), MEDICINĂ (instituții, medicina psihosomatică, asistență medicală cu specialitatea de bază, Medicina generală, ANTROPO-LOGIE (știința care studiază apariția și evoluția biologică a omului în condiții socioculturale) și ÎNĂLȚARE (Ziua eroilor).

În ortodoxie, urcușul duhovnicesc este aspirația întâlnirii credincioșilor cu Iisus Hristos. Urcușul cuprinde trei trepte: purificarea, iluminarea și îndumnezeirea. În cadrul iluminării apare *Rugăciunea isihastă* (împuținarea cuvintelor și căutarea lui Dumnezeu cu inima).

Cetățeanule! Când pe drumurile țării vei întâlni o cruce sau un monument, în care sunt înscrise nume de eroi, oprește-te și gândește-te că fără lupta lor, ar fi fost imposibil ca tu să trăiești liber și să primești viața în liniște și pace sufletească!

O adnotare despre Constantin Brâncoveanu. Când sultanul i-a cerut să renunțe la legea lui creștinească, Brâncoveanu a răspuns:

Fă cu mine ce ai vrea
Nu mă dau în legea ta !

Dacă Cedarea Bucovinei către Austrieci a avut loc în 1775, e cazul să vorbim despre Marea Cedare, cea din 16 mai 1812, când Basarabia a fost dată (cu ce drept?) de Imperiul Turcesc către Imperiul Rusesc...

Într-o încercare sintetică de autoevaluare aș spune: Inima mea bate sincron cu tot ce e autentic și românesc; Nevoia de ordine și cursivitate în acțiuni, cere echilibrul sentimentelor dar și o exprimare apropiată de registrul liric al creației simțirii populare; Am o gândire deschisă și fiziologică, valorificată în derularea LOPS (Libertate, Obiectivitate, Procesualitate, Suveranitate); Mă regăsesc în formula mnemotehnică CORP (Credință, Ordine, Responsabilitate, Patriotism).

Panteonul românesc este oglinda harului din Grădina Maicii Domnului, CUI - ul bătut în harta planiglobului în care se fixează imaginea României înseamnă: Cultură, Unire, și Identitate, iar sulul țesăturii naționale VIG - ul păstrat sub braț de fiecare cetățean, din care transpare fibra românească, ilustrează Vitalitatea, Iubirea, dar și Gospodărirea bunurilor națiunii.

Va veni ziua, o așteptăm, când Octavian Goga - *poetul pătimirii noastre* - va spune: „Astăzi, cu bucurie, românilor, veniți!”

De remarcat că făclia vieții, întru ardere, lumină, cinstire, pomenire și moștenire din *Terra Mirabilis* se află într-o confruntare neostoită cu vremea și vremurile pe o perioadă îndelungată, de patru ori milenară, de la Zamolxis încoace.

Astăzi România apare ca o țară scăpătată economic, scălâmbă politic, subțiată și gârbovită populațional, cu o elită dezbăierată, în bună parte alăptată la cosmopolitism (...) deși membră NATO, mi se pare a fi o țară singură, prinsă în jocul intereselor marilor puteri și al protejatelor lor, care-și dau mâna pe la spate și pe deasupra noastră. Speranța mea în mai bine capătă expresie în umanismul efervescent bazat pe cultură, creație, credință și civitate.

Prin această succintă prezentare a doctorului Grigore Bușoi, cei ce vor citi și vor înțelege gândurile, faptele și creația dânsului, vor avea bucuria că au descoperit un adevărat *Medic - scriitor!*

Profil realizat de **Gheorghe P. ȚICLETE**, scriitor și jurnalist